

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi negyvedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 6 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál közzétett.

A „nyitólter” cikkek sora után 30 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez csomódnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtára, STEIN J. könyvkereskedése.

K. KÖZLÖNY

előfizetési ára:

Félévre 6 forint o. ért.

Évnyegyedre 3 " "

A birodalom és történelmi részei.

Kolozsvár, aug. 28. 1866.

II.

(D.) Aggodalmaink azon föltrebbenése, a melyet előbbi cikkünk végén kifejeztünk, csak élénkebben nyilvánulhat, sőt kezd is már nyilvánulni az apróbb nemzetiségeknél.

Ha mi magyarok ily collossalis hatalmak közt, minő az orosz, s nemzetiségek közt, minők a német és olasz, aggódó szemmel nézhetünk is a történelmi fejlemények jövőjére, s magunkat azon nagy feladathoz, melyet királyságunk önállása jövőnkől követelhet, sok részben gyöngéeknek érezhetjük, de van egy szerencsénk: az, hogy az egész Duna mentén, a nagy német, olasz és szláv hatalmak között nincs akkora nemzet, mint mi.

Vagyunk kilencz millió magyarok, akár-melyik európai nagyhatalom népességének egyharmadát ütjük, s akár a poroszhoz, akár az oroszhoz, akár az olaszhoz csatlakozunk, azon birodalom általunk a leghatalmasabb európai birodalommal válik. Csak annyi kell tőlünk, hogy akarjunk meghódolni autotomiánk fenntartása mellett valamely szomszéd nagy államnak és az tárt karokkal fogad s általunk ura lesz Európának; de az is bizonyos, hogy ily nagyhatalom annyit nem ad nekünk, a mennyit Austriával szövetségbe birtunk, ha Austriát józan politika vezeti; mert Austria ma már nálunk nélkül nem hatalom, tehát reánk van szorulva, s így nemzeti erők fejlődése érdekében áll, szomszédaink pedig nélkülünk is nagyhatalmak, velünk óriások lehetnének, de nélkülünk is élhetnek, tehát csak annyit adnának, a mennyit dicshagyunk érdekében érünk nekiük — s nagyok levén, el is nyelhetnének. Mi Austriával szabadok, függetlenek lehetünk; függetlenségünket az osztrák diplomácia ma kénytelen elismerni, ha sorsával okosan számolt; de vele szövetségbe elég erősek vagyunk, hogy valamely szomszéd nagy caesarismus minket is, Austriát is vasmarkába ne szoríthasson.

Továbbá a mi önállásunk biztosítja Austria önállását mindaddig, míg a németek és csehek egy önálló Austriát magokra nézve szükségesnek érzene, mert együtt elég erősek vagyunk az európai nagyhatalmak sorában végig megállani. Ha azonban Austriát a pártoskodások vagy nemzetiségi gravitációk megsemmisítene, felosztaná, a magyar nemzet akkor is elég erős ugyan arra, hogy a szomszéd nagyhatalmak közt egyensúlyozza magát, mert a német nem engedné, hogy az orosz elfoglalja; az orosz nem engedné, hogy a német elfoglalja, mert Magyarország 14 millió népének annectálása akár ezt, akár azt oly tulsúlyra emelné, a melyet a másik saját léte kockáztatása nélkül el nem tűrhette, a szokott kiegyenlítéshez, a felosztáshoz sem folyamodhatnának, mint Lengyelországgal történt; mert Magyarország földirati és stratégiai fekvése olyan, hogy azt több hatalom között fel nem oszthatni, erős havasok képezvén védhatárait.

De a fennemlített egyensúlyozás, hogy egy nemzetnek mekkora véráldozatába kerül, tudjuk azt a különszakadt erdélyi részek történelméből a nemzeti fejedelmek alatt, míg a visszahódítás által a magyar királyság természetes határai megint egy korona alá kerültek.

Ha tehát nekünk legnagyobbaknak is lehetne aggodalmunk a jövőben, mennyivel inkább Austria apróbb nemzetiségeinek.

Bizik talán a szláv nagy fájában. A faj nem bir vonzó erővel. Más nemzet a lengyel, más az orosz, más a cseh, más a szerb — habár egy fajnak. Meghajolna-e a lengyel a szerbnyelv és fennsőség előtt, meg a cseh a horvát előtt, s meg-e akármelyikük az orosz

előtt, pedig mind egy faj? Nem egy faj-e a magyar a törökkel, s voltak-e századokon át hevesebb ellenségek; s akarnánk-e mi meghajolni a török nemzeti felsőbbségnek? vagy akár a finneknek sat.?

Könnyen megfeythetjük tehát indokát az apróbb nemzetek megremebenésének, érthetjük a galicziai lengyelek ragaszkodását Austria erejéhez, midőn a ruthenek védelme által az orosz fenyegeti őket. De a rajtunk túl eső apróbb nemzetiségek érettebb fiai is látszanak a nagy nemzetek közé szorulás aggodalmait. Moldova-Olahország napi irodalmában csak nem régen láttuk ezen aggodalmakat felmerülni, talán többet gondolkoztak ők arról, mi lesz sorsa az olábnak, ha Törökországgal való viszonya megszakadván egy új átalakulás küszöbére lépik? Jövőjüket ők is a magyarokkal való confederatio fektetik, s kérdésen kívül, midőn ők is társatlan nemzetek azon földirati combinatióban, a hol élniük kell, mint a magyarok, az ő történelem által is igazolt természetes szövetség talán megvédhetné őket is, minket is, akár a szlávok, akár a németek absorbtioja ellen; de ki bizhatnék még ma e szövetekezés őszinteségében, s ki adná erejét, erőforrásait oly tervezeteknek, melyek historiai és birtoklasi jogok megtámadására irányulnak, s hol a valódi kölcsönös méltányosságot, a jól belátott politikai és önfenntartási szükségből kifejtett valódi társulati érzést minden előzmény, minden törekvés, minden utopia előre kétség alá hozta?

Nincs miért tehát semmi titkot csinálni abból, hogy Austria s Magyarország kisebb-nagyobb mérvben önmagával is meghasonolva él, e meghasonlása törte meg a birodalom fegyverit Solferinonál úgy, mint Königrätz-nél, e meghasonlás teszi világságossá helyzetünket a bekövetkező keleti katastrofa alatt, s e meghasonlás az, a mi miatt Austria viszonyainak jövő fejlesztése érdekében a bölcsesség követ még senki föl nem fedezhetette. Ott, hol a népek közt belső szakadás s felbolygatott ellenséges ingerlődések folynak, kérdésen kívül csakis vagy absolutismus, vagy egy tuleróval bíró nép alkotmányos hegemoniája alapján lehet nemcsak belső rendet teremteni, de kifejleszteni is a hatalom ellentállási képességét a külső zivatarok ellenében.

Austria absolutismus után többé nem kormányozható. A belső rendet és fegyelmet békés időben fenntarthatja ugyan, de külső veszély ellenében az absolutismus szétbomláshoz vezetné őt, midőn éppen a napokban láttuk, hogy még a porosz dinastia is, mely magát leginkább Isten kegyelméből való uralkodónak nevezte, kész volt segédül fölvenni s szükség esetében teljes lázasztással alkalmazni a forradalmat. Ily európai hatalmak közt egy osztrák absolutismus lehetetlen.

De lehet talán valamely tuleróval bíró nemzetiségi államalmi hegemoniája alapján megszilárdítani e birodalmat?

Nem, valóban így sem lehet oly nemzetiség, mely a birodalmat közösen összeköthesse, mely egyes részeinek historiai reminiscenciáit vagy modern nemzetiségi eszméit a közzabadság s azt támogató hatalom karjaival egy egészszé assimilálni úgy képes legyen, hogy a külső durvább és vészesebb összeütközések ellenében is összeállva, összetartva maradjon, oly nagy, erős és népszerű nemzetisége nincsen e közös birodalomnak. A német hitte magát a keleti nemzetek fáklyavivőjének, compact nemzeti létszáma legnagyobb volt a birodalomban, s mint tagja a Bundnak, 40 milliónyi nemzetre támaszkodhatott, s hová juttatá Schmerling Austriát azon kísérlettel, hogy e legnagyobb nemzetiségnek, mely a birodalom sok és nagy külön népességeivel szemben csekély volt — hegemoniája alatt alkotmányserüleg kormányozzon?

És jövőre a német még képtelenebb lett e hivatásra, midőn szomszédunkban a nagy német egység processusa foly, ki gondolhat arra, hogy az austriai birodalomban éppen a kifejelt gravitáló német elem lehetne az összetartó kapocs.

A németen kívül legnagyobb nemzetiség a magyar. Ha a magyar királyság határain belül képzelünk egy önálló magyar királyi

államot, Budapesten a királyt, igen e királyság összetartó eleme biztosan csak a magyar; de ha azt mondanók, hogy e nemzetnek ösze kell tartania a trón körül az osztrákokat, cseheket, morvákat, lengyeleket, rutheneket, szóval a magyar királyság határain kívül eső tartományokat, ki tagadhatná meg, hogy itt a helyg a bizonyos szétpattanásig volna felfűva.

Még kevésbé lehetne e birodalmat a népességben következő cseh nemzet hegemoniájával fentartani, habár ő a birodalom különböző szláv törzseinek rokonszenvére támaszkodik, suprematiáját sem a magyar, sem a német el nem tűrné, s akármelyik külön is, annál inkább egyetértve kivethetné őt a nyeregéből.

E szerint tehát talán semmi sem tarthatja össze e birodalmat, talán végső sora annak a feloszlás.

Valóban ha mi sem tarthatná össze e korona birtokait, végső sora nem lehetne egyéb, mint a feloszlás. De robbantsuk ma a légbe Austriát, és még akkor is, ha historiai részeire is hullana szét, mi lenne ez egyes részekből?

Az osztrák német részeket még legkevésbé veszély találna e nagy explosio után, ők a gravitatio természetes törvénye szerint azonnal csatlakoznának a német birodalomhoz; de hová menne Csehország? Sokkal kisebb, hogysem ott a németek torkában, sőt azoktól körülvéve önállóság fentartatnát magát, s még kisebb annál, hogy ha Németországba beolvadna csak pár évtizedig is fentartatnát nemzetiségét; míg ellenkezőleg Austria külön népfajai miatt gyöngébb arra, hogy nemzetiségét teljesleg elnyomhassa.

Talán, a mint cikkünk elején fejtegettük, a magyar királyság fentartatnát magát? Austria romjain az orosz bizonynyal az erdélyi s magyarországi szélekgi elnyomulna; és ki állana jót nekünk, hogy azon nemzeti-ségek, melyek minket gyűlölnék, nem volnának készek engedni azon fényes ígéreteknek, melyeket az orosz megtenne ugyan nekiük, habár soha be nem váltaná, és így belső zavarokra külső támadások rohanván reánk, hányszor kellene szaladnunk védelemért a szomszéd nagyhatalmakhoz. Mi lennénk a világalomért tusakodó óriás hatalmak csatapiai. Most a németnek, majd az orosz-nak fizetők a segedelem zsoldját, s mint a bejáró cselédeknek két s több urai szolgálattól állana függetlenségünk. És ha a magyar erő valaha meg lenne törve, ki fog ellentállani az orosz hatalom beáradásának a Kárpátok bércei közé, melyről már Péter csár álmodozott?!

Vagy tán Ausztria szétrobbanása esetében az új Romania lépnek elé s elfoglalná Magyarországot a Tiszáig; meglehet, de ez is csak addig tartaná fenn magát, míg az oroszoknak kedve volna fegyvert s löport adni a székeleknek s magyaroknak s egy orosz secundo genitura alatt összeállítani a magyar királyságot. Ellentállhatna-e egy ily propagandának nemcsak a Dacorumania, de akár egész Európa? Vagy ellentállhatna-e, ha a német birodalom fogna kezét velünk s akar-na egy secundo geniturát?

Valóban ha Metternich azt mondá, hogy utána az özönvíz, úgy bizonynyal a Habsburg-ház mostani birtokának felbomlása után valóban az özönvíz következne éppen úgy, mint bekövetkezett volt éppen e téren Atilla birodalmának felbomlása után egy századokig nyúló nomád és bizonytalan uradalmak s tehetetlen hűbéresek és gyarmatosok korszaka, vagy pedig bekövetkeznék a mindenkítől rettegött kancsuka uralom.

A jövőnek ezen szomorú képei azok, a melyek minden megfontolt nemzetiségre nézve kimutatják azon történelmi viszony folytatásának szükségességét, mely között a közös uralkodóház alatt élő népek annyi szá-zadon át a XIX-dik század eseményeinek hullámai közé átvérődtek.

A birodalom életrealóságának alapja tehát az, mert a népek más combinatióktól jobb sorsot magokra nézve nem várhatnak, mint a mit egy a régi jogalapokra visszahelyezett közös együttlélet adhat nekiük a közös dinastia sceptruma alatt. Erről fogunk jövő számunkban szólni.

Bis dat, qui cito dat.

Nem tudom, hogy a „P. Hírök” bőlebb-e vagy az egész nemzet? Ő az igaz, hogy ugy képzelte magát, mint egyedül okosat annyi bolond között, hanem bisz a képzelődés gyakran megy ily tulzásba, példa reá Kolozsvárott az, a ki Mátyás királynak képzele magát, s azt hiszi, hogy ő van hivata a magyarokat megmenteni.

A „Hírök” azt mondja, hogy a miniszteriális hírek mind csak lári fári! a kormány el nem hamarkodott uton akarja restitálni a magyar alkotmányt.

No hisz ha 18 évi absolutismus és provisorium után még ma is elhamarkodás lenne alkotmányunk restitutioja, akkor a „Hírök” még csak buzhatja egy újabb 18 évig azon kormány subventioját, mely az alatt mindazon tüprekedett: minő uton módon lehetne egy alkotmányt a „Hírök” „nesze semmi fogd meg jól” eszméi szerint helyre állítani.

Az osztrák kormányok tökéletesen tul vannak már azon, hogy a restitutiot elhamarkodhatnák.

Három ezer millió forint státus-adósság nem volna ma, ha 1850 ben restitáltak volna.

Csak azon 4000 forint subventio, melyet a „Hírök” kap s ezen kívül mennyi sok hasonló hálátlan kiadás csak ez maga is, hogy már megszűnjék, eléggé igazolja a nemhalogatást, s igazán itt „bis dat, qui cito dat,” mert adja egyszer a jogot, mi a nemzetet illeti, s feloldja azután a polgárt azon terhes háztartás költéségtől, mit a bureaucratia és dispositions fond követel, s mit sem az adózók zsebe, sem a birodalom megcsököknt hitele nem bir tovább.

A „Hírök”-nek könnyű halogatni a dolgot 4000 forint subventioval, de nekünk bajos ám azt a subventiot fizetni.

Ebben az egyben — már t. i. hogy könnyebb dolog a subventiot huzni, mint azt fizetni — ugy hiszem, hogy román és szász atyáinkiai is, gyakorlatból okulva, velünk egyetértenek.

Aztán 18 esztendő tökéletesen eléggé kimutatta, hogy a magyarokat tovább már pubitani nem lehet; tehát ez országot önmaga által s alkotmányos hagyományai szerint kormányozhatni leghölcsőbben.

En öreg ember vagyok, roszul jöttem nekem az 1848-ki nagy változások; de 18 esztendei pusztítás megszilárdított engem úgy, hogy isten ugyse meggyőződésel mondok, hogy ha már felszabadították a népet, hát itt sem lehet más módon kormányozni, mint más felszabadult népeknek.

Nosza tehát rajta! Austria megpróbálta Stadionnal, megpróbálta Bachkal, meg Schmerlinggel.... juttott-e dicsőséghez? Nem juttott... A mostani provisorium alatt pedig éppen a legnagyobb vereséget szenvedte. Tartható-e e tehetetlen provisorium, midőn Európa ma is egy tizokádóhegy felett áll? Nem tartható.

Mit kell tehát még halogatni? Micsoda más experimentum lehet még? Magyarország felett az experimentálás ki van merítve. Nosza tehát! kormányozni kell a nemzet közvéleménye szerint. Így ha többre nem mehetünk, kevesebbre bizonynyal nem megyünk. Aztán a mint Magyarország ki van békítve, kétszáz ezer katonával kevesebb kell, és ez is profit. Vége lesz a bureaucratikus rendszernek is, s ez még nagyobb profit.

Ennélfogva én, ámbár mindig barátja voltam a fontolva baladásnak, de azt hiszem, hogy két évtized elég hosszú idő volt annak megfontolására, hogy Magyarország részvéte, buzgalma s kibékítése nélkül a birodalom nagyhatalmi állását fenntartani nem lehet.

És mitűn most a státus újabb adósságokból él, valóban ideje, hogy éppen siessenek a mostani költséges rendszer megszüntetésén, mert itt igazán a még további halogatással betelik a későn feljövő naphoz a baldokló cigány szava: „süthetsz már, de nincs kinek süss.”

Falusy diploma.

A viszhangra utóhang tiszteletes Gergely Lajos urnak.

N. Enyed, augustus 27.

Ezen utóhang részemről el is maradt volna, ha Gergely Lajos ur valami „régóta tartogatott epességéről” nem szol, mire én teljességgel nem szolgáltatam okot sem szóval, sem tettel, mint ezt magán levelére küldött válaszómban nyilvánítottam, mire szintén felvilágosítását elvárom. Az irodalmi tér szabadon, szabadon nyilváníthatjuk tetszésünket, véleményünket, nézetünket; ellenvéleményre szintugy jogosult mindenki, így tisztul az eszmék világa. De ellenvéleményünk, vagy megjegyzéseink miatt még tán nem vagyunk egymásnak ellenségei,

déli és keleti határokhoz közelebb vonuljon a harcokhoz állapotban igazodjék. — Lengyelországban ugyanis tudni vélik, hogy Törökországban minden pillanatban várható a keresztények fölkelése. Ugy hiszik, hogy a kitörés Szerbiában fog kezdődni, s hogy a két romániai fejedelemségben minden készen áll a fölkeléshez csatlakozásra. A candiai fölkelés összefüggésben volna az általános fölkeléssel. Hogy Oroszország ily körülmények közt nem lehet tétlen néző, az világos, ha a vállalat sikerül, majd ő fogja követelni az oroszok részét.

É. Amerika. A „New York Herald” levelezője Mexikó városból, mint bizonyosat írja, hogy Miksa császár osztrákokból összeállítandó erős testőrség kíséretében ott fogja hagyni Mexikót s elhagyja Európába. Más tudósítások szerint Bazaine azt szűkebb esetben erőszakkal is gátolni fogja. San Franciskoból jul. 17-ől érkezett távirati jelentés szerint Tapicból és Acapulcóból odaérkezett sze-

mélyek erősítik, hogy Hodosco összes csapataival átment a közlésságiakhoz.

Ujabb. Bécs, aug. 29. A békeokmányok kiadására még nem történt meg, Poroszország késlekedik. Menabrea tábornoknak ma volt első értekezlete az osztrák felhatalmazottal, gr. Wimpfennel.

— A „Debatte”-nak egyik bécsi levelezője e sorokat írja: „Magától értetődik, hogy a magyar kérdés arra van hivatva, hogy nagy belkérdeinek megoldásánál kiváló helyet foglaljon el; s ez a legutóbbi időkben a kormány figyelmét is fókuszáltabb mértékben veszi igénybe. Könnyen megmagyarázható tehát, hogy ma e kérdés az első sorban áll a politikai beszéd tárgyak között s a legkülönbözőbb conjecturák s kombinációkra ad indokot. Nem minden ily kombinatio bir azonban oly bízhatósággal, minőt a hír annak tulajdonít; s kü-

lönösen ama hírek, melyek hivatalos és nem hivatalos titkos értekezletek s teljesen kész minisiteri névsorok — mint ez értekezletek eredményéről szólnak, — nem birnak tényleges alappal.”

— Prága, aug. 28. A „Politik” írja: Gróf Belcredi, császári megbízatás folytán, alkudozik a Deák-párttal, magyar ministerium kinevezése végett. Az örökös tartományokban széleskörű koronatarományi törvényhozások hozatának be. Központi delegatio is ezéba van véve.

— Berlin, aug. 28. Oldenburg herceg tegnap irta alá Poroszországgal való szövetségi szerződését. Az észak-német parlament összehívására ideje bizonytalan, helye pedig minden valószínűséggel Berlin. A képviselők háza elfogadta az Olaszországgal való kereskedelmi szerződést, az angol hajózási szerződést s azon indítványt, hogy az ülésszak sept. 8-án befejeztetessék.

— Florenz, aug. 28. Parancs boc-átváltott

ki, hogy az 1855. évi második korosztálybeli katonák szabadságra bocsáttassanak.

— Prága, aug. 30. Az osztrák-porosz békeegyezmény, s a kiürítési jegyzőkönyvek ratificatioja ma kicseréltetett. B. Werther ma elutazik.

Távirati tudósítás a bécsi börzseről.

Augustus 31-én: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.10. 5% Metalliques 100 frt 62.80. — Bank-részvény 729. — Hitelintézet részvény 200 forint 156.50. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2. kr 128.50. — Ezüst 126.50. — Cs. kir. arany 6. 8. — 1860. kölcsön 79.80.

Augustus 27-én: Földtehermentési kötvény magyarországi 67. — Erdélyi 65. —

T. és telelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(288)

(1—12)

Ditmár R. Bécsben.

Europának legnagyobb Petroleum és
Moderateur
LÁMPA-RAKTÁRA.

Daczára a magas ágonak az árak
nincsenek fölemelve.

A Moderateur és Petroleum lámpák nem
csak tartósság és olcsóságuk, de rendkívül
csinos formájuk által is kitűnnek.

Mindenféle lámpa üvegcsémék mér-
sékelt árakon kaphatók.

Pesti raktárom készítményeim
gyári áron adja szintén, csupán a vitelbér
van reá számítva.

(289)

(1—1)

1864-er Promessen

zur Ziehung heute am 1-en September

ausgegeben durch das Grosshandlungshaus JOH. C. SOTHEN in Wien

à fl. 2 incl. Stempel

Haupttreffer 200,000 fl.

verkauft

Siegm. Heymann

Monstorgasse 171. nahe am Hauptplatze.

(271)

(3—3)

Kiadó szállás.

Külmagyarutca 242 sz. háznál 5 szoba, konyha, pincze,
faszín és padlásból álló szép szállás f. é. Szt. Mihály nap-
jától kezdődőleg bérbe adó. Bővebben értekezhetni Dietrich Sám-
uel kereskedésében.

Ugyan csak DIETRICH SÁMUEL kereskedésébe új kül-
demény érkezett a rövid idő alatt általán megkedvelt és legjobb
fehérnemű mosó

Terpentin szappanból

melynek nagy rudja 45 kron árultatik.

(99)

(7—7)

Távollevőket és vidékieket érdeklő hirdetés,

melynélfogva mindazon tisztelt egyéneknek, kik a kolozsvári szab. zálogintézetben
ügyeiket távollás, vagy egyéb ok miatt el nem igazíthatják, tudtúl adom: miként
kölcsömet szánt arany- ezüst és egyéb ékszerek, valamint minden a börzén árfolya-
mattal bíró papiroknak betevését, kiváltását, vagy átíratását 35 frton kezdve akár
mekkora összegig, minden egy frt után 3 krajczár díj mellett elvállalom pontos el-
igazítás és titoktartás ígérete mellett. Felvállalom továbbá: tiszta és bizonyos váran-
dó urb. kárpótlások eladását 500 frton kezdve, akár mekkora összegig 2 1/2 %
díj mellett, azután itt helyt bel- és külvárosi házak, szőlők, kertek, szántó és ka-
szálók, valamint falusi jószágoknak bérbe, vagy örök áron eladását, úgy termény
és ipar cikkek elszállítását, vagy eladását. Végre tudatni kívánom miként egy
nőtlen ember, kinek gazdaság és egyéb ügyek elvégzésébe sok évi gyakorlottsága
van, egy jószág igazgatói, vagy megbízottági állomást szerény feltételek mellett el-
fogadni hajlandó, melyekről bővebb felvilágosítást ad bel-monostortuca 192 sz. alatt
Kribl-féle háznál lakó alkusz fj. SZENKOVICH MÁRTON.

(279)

(2—3)

Nincs többé
mérgezés patkánymérge által!

Patkányokat,

egereket, mezei egereket, hörsögöket és vakondokat
ivadéjikkal együtt

egy egyszerű, mindent könnyen kezelhető, mindenki
által felhasználható cs. k. szab. újonnan feltalált módszer
alkalmazása által, **mérge nélkül**, s majdnem költség-
telen, tisztán s gyökeresen kiirtatni.

Az alapos, tiszta s könnyen érthető fogalmazott
utmutatást ezen kártevő fergek s állatok kiirtására
az alólírtak 2 frt o. é. jutalomért adnak.

Megrendeléseket közlőrl és távolról tisztelettel-
esen elvárnak

REISS és FIA,

vegyészek és több cs. k. szabadalmak, úgy mint ezen
minden kártevő fergek kiirtására való új módszer tu-
lajdonosai Pesten, Istvántér 4. sz.

Ezen módszer csak a jutalomár beküldése után kül-
detik át, mivel a posta levélbeli küldeményeket utárvétel-
tel nem fogad el. Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Hadsereg felszerelési tárgyak.

Vizmentes eső elleni köpenyek és felöltők, a gyalogság és lovasság
számára fekete barna, szürke és fehér színben, melyek nem ragadnak, nem
törnek és szaguk nincs, tisztíthatók, pakoló nyeregtagarók, tábori taka-
rók, tarisznyák és tábori sátrak, mint szintén minden más felszerelési tár-
gyak folytonosan kaphatók az

első cs. k. szabadalmazott vizmentes szövetek gyárában Bécsben

PAGET HEINRICHNÉL

Brigittenau, 66. Raktár: belváros, Riemergasse Nro 13.

Továbbá felvállaltatnak felszerelések egész csapatok számára, s ezek a
legutányosabb árakban, s gyorsan készítenek el. Magánosok számára is
szívesen kaphatók eső elleni felöltők, valamint: **elasticus vizmentes**
kocsi takaró ponyvák és **amerikai bőrvásznak**, melyek folytonos
készletben állanak.

(286)

(2—2)

Makk árverelés.

A gróf és báró Bánffy családnak Krasznamegyébe Bogdánháza, Ballaháza,
Perje, Tótfalu, és Kárástelek községek határain fekvő tulajdon erdeibe, a folyó
évi makk termés a folyó évi **september 20-án reggeli 9 órakor Sz. Somlyón**
alólírt háznál nyílt árverés útján el fog adatni.

Az árverelési feltételek Sz. Somlyón alólírtnál előre megtekinthetők.

Mely árverésre a bérleti szándékozók tisztelettel meghívattak.

Kelt Sz. Somlyón, 1866 augusztus 27-én.

SZATHMÁRI DÁNIEL,

a gróf és báró Bánffy család közös javai kezelője.

(225)

(9—12)

Mint hogy több helyen hamisított florenzi **Pagliano-féle vértisztító Sy-**
rupot árulnak, ösztönözve éreztem magam **Bécsben egy főraktárt állítani**
fel, mely Raftl József úrnál van Prater 15 sz. és az árakat jólag lejjebb
szállítottam. **Egy üveg ára 1 frt 50 kr. 1 tuczet 15 frt. 5 tuczet 67 frt**
50 kr. Teljesen fölöslegesnek találom ezen szert bővebben ismertetni, melynek
oly sok ezer ember köszönheti egészségé helyreállítását, és csak annyit jegyzek
meg, hogy minden jót akaró családapa feladataul tűzze, hogy ezen szer mindig
kezénel legyen, minthogy ez hideglelésnél, benső gyuladásoknál, forrolásnál és
gégeleghnál, melyek gyakran előfordulnak gyermekeknél, nem lévén orvos mind-
járt kéznél, a legjobb sikerrel használható. Ezen szer a belső rossz nyálkát
feloldja és az emésztés és ürítés elősegítése által kitakarítja; a hámorrohisban
szenvedőknek felülmulthatlan szer. Minthogy a vér megakadása által sok betegség
származik, az első adag használása alkalmával meglehet győződni a vértisztító
syrup hatásáról, mely a már idült időszak betegségeknél is segélyt hozott Min-
denki, aki 8—14 napig 1 teli kanállal veszen, frissebben s egészségesebben érzi
magát, és egy betegség sem verile oly hamar.

Bővebben láthatni a minden üveg mellé mellékel 94 oldalból álló haszná-
lati utasításban.

Florenzből csak **100** üvegből álló küldemény vállaltatik el.

PAGLIANO HIERONYM, florenzi gyógytanár.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárrt.
Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál
S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden,
Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfővárrt kapható:

ERDÉLY ÉPÍTÉSZETI EMLÉKEI.

Irta KÖVÁRI LÁSZLÓ.

30 fametszvényen.

„ERDÉLY REGISÉGEI” második, bővített kiadás.

Nagy 8-ad rét XII. 335 lap, szép velin papíron, **ára 4 forint o. é.**

Uj érdekes röpirat!

Magyar Politika.

Ára 40 kr.

Rajka Teréz,

KÖLTEMÉNYEI.

Ára 1 frt 20 kr.

Szvorényi J.

Magyar irodalmi szemelvények,

felgymnasiumi kézi-könyvül, a magyar irodalom történetének vázlatával.

Ára 3 frt 60 kr.

RAJZMINTÁK

GYERMEKEKNEK könyvnyüzserrel összeállította tájékozó utasítással
Tóth Tamás. Ára 25 kr.

Gyakorlati Számtan.

Kereskedő és polgári életben előfordulható SZÁMITÁSOK

leggyorsabb és biztosabb megfejtésére.

Irta Turbucz Ferencz, dézsi kereskedői iskola tanító.

Ára 50 kr. o. ért.

A vegytan iskolája. Dr. Stöck-
hardt után dolgozta Berde Áron
természettudományok tanára és a m.
tud. akademia I. tagja. Második át-
dolgozott kiadás. Ára 2 frt.

**Szarmoztató philosophia tan-
folyama.** Tanuló növendékeknek
kézikönyvül, de egyszersmind ta-
nultaknak is elmékedési tárgyul,
azonban minden mivel magyar em-
bernek is érthető olvasmányul.

Irta Mihályi Károly r. tanár a
nagy-enyedi főtanodánál.

Első kötet. Az egész tanfolyam első
és második könyve. Ára 1 frt 40 kr.

**A föld egyes részeinek földi-
rati ismertetése.** Brassai Sámuel
kézirataiból újabb adatok szerint
kiadta Kovács Antal. Második kiadás.
Ára 50 kr.

**Az osztrák birodalom államtan
kézikönyve.** Különös tekintettel
a magyar korona országaira. A leg-
újabb statisztikai adatokkal. Főtano-
dák használatára röviden össze-
szedte Reisenhoffer Rudolf
cs. k. postaigazgatósági-fogalmazó.
Ára 1 frt oszt. ért.

A kis Andor és Zoltán könyve.
Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét
nemű népiszkolák I-ső és II-dik osz-
tályainak számára írta Pánczél Fe-
rencz. Tizenkét csinos fametszettel.
Ára kemény kötésben 50 kr.

Állattan elbeszélő modorban és vers-
ben, népiszkolák számára készíté
Pánczél Ferencz.

I. rész: Honi házi állatok, ára 16 kr.

II. „ Honi vad állatok, ára 30 kr.

Magyar-német képes ABCZE
fekete képekkel 20 kr., színezett
képekkel 50 kr.

Görög régiségtan (antiquitas grae-
ca) a tanuló ifjuság számára írta
Garda József. Ára 50 kr.

Szent történetek az ó és új szö-
vegségből bibliai mondatokkal szer-
kesztve. Iskolai használatra írta
Turbucz Ferencz, dézsi kisded-
ővő. A szövegbe nyomott számos
fametszetekkel. Kemény kötésben
30 kr.

Nagy Péter. Szent történetek, növen-
dek ifjaknak, Lamé Fleury mintájára.
II-dik újból átnézett kiadás 42 kr.

— Uj szövetségi történetek, növen-
dek ifjaknak. II-dik újból átnézett
kiadás 42 kr.

Lamé Fleury. Róma és római birod-
lom történetei, magyarátt Szabó
György, tanár, két rész két kö-
tetben 2 frt.

— Mythologia, növendék ifjaknak.
Fordította Nagy Péter. XV kömet-
szettel 1 frt.

**Ingyen tanító francia nyelv-
mester.** A francia nyelvet szint-
oly könnyen, mint alaposan megta-
nulni kívánó magyar ifjaknak ajánlja
Brassai Sámuel. I. rész. Az alap-
és bővített egyszerű mondat. Ára 1 frt
60 kr.

Brassai Sámuel. Kisdetek számve-
tése. Angol mintára III-ik kiadás 40 kr.

— Okszerű vezér a német nyelv
tanulásában. 2 rész. I-ső rész: Az
egyszerű és egyszerűen bővített mon-
dat. VI-dik bővített és javított kiadás
72 kr. kötve 90 kr.

II-dik rész: A tovább bővített mondat
és mondatfüzés. III-dik javított kiadás
72 kr. kötve 90 kr.

(284)

(2—3)

ELADÓ SZÉNA.

Tordamegyében, Egerbegyhez 1
órányira Alsó-Detrehemben 150
szeker széna eladó. Értekezhetni b.
Huszár Ádámmal Buzdon. Utolsó
posta: Szerdahely.